

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 29-35-69; 28-37-04; 28-90-17

Telex: 816-436

ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telefax: 29-40-89

BS/242/79/91

SPOŁECZNA APROBATA DZIAŁALNOŚCI OSOBISTOŚCI ŻYCIA PUBLICZNEGO

Komunikat z badań

Warszawa, lipiec 1991 rok

Działalność osób znaczących w życiu politycznym naszego kraju jest oceniana przez respondentów CBOS z punktu widzenia jej zgodności z interesami społeczeństwa. W lipcu¹ wyrażano takie opinie o 11 osobach (rys. 1).

Najlepsze notowania mają nadal Ewa Łętowska i Józef Glemp, natomiast do grona osób, których działalność jest częściej negowana niż aprobowana dołączył Lech Wałęsa. Ostatnie miejsce w rankingu polityków zajmuje Jarosław Kaczyński. Wyniki zamieszczone w tabeli 1 są uszeregowane według wartości wskaźnika aprobaty "netto" (jest to różnica między odsetkami ocen negatywnych i pozytywnych; por. rys. 2).

Tabela 1

w procentach

Osobistości życia politycznego	Aprobata	Dezaprobaty	Brak opinii	Aprobata "netto"	
				w VII '91	różnica między VI a VII '91
E. Łętowska	68	9	23	59	+6
J. Glemp	69	21	10	48	+7
M. Kozakiewicz	48	28	24	20	-7*
A. Stelmachowski	44	30	27	14	-10*
M. Krzaklewski	37	23	40	14	-3
J.K. Bielecki	47	42	11	5	-15
A. Zarębski	16	30	54	-14	-8
L. Wałęsa	36	56	8	-20	-16
L. Balcerowicz	31	58	11	-27	-13
A. Miodowicz	21	55	24	-34	-5
J. Kaczyński	16	55	29	-39	x

* porównanie dotyczy kwietnia, gdyż w czerwcu nie dokonano pomiaru

Pierwsze dwa miejsca w rankingu zajmują Rzecznik Praw Obywatelskich Ewa Łętowska oraz Prymas Polski Józef Glemp i są to jedyne osoby z ocenianej przez badanych listy, których notowania poprawiły się od

¹ Sondaż "Aktualne problemy i wydarzenia (18)" przeprowadzono w dniach 12-14 lipca 1991 r. na 1000-osobowej próbie losowej dorosłej ludności kraju.

czerwca (por. rys. 3). Wyższa wartość aprobaty "netto" E. Łętowskiej niż J. Glempa wynika z faktu, że ponad dwukrotnie rzadziej wyrażano dezaprobatę jej działalności, natomiast częściej wstrzymywano się od wyrażania opinii.

Kolejne miejsca zajmują marszałkowie Sejmu i Senatu - ich działalność jest częściej akceptowana niż negowana, chociaż rzadziej niż miesiąc temu, przy czym wielkość tej przewagi (20 punktów - M. Kozakiewicz, 14 - A. Stelmachowski) świadczy o średnim poziomie ich popularności. Kolejny oceniany polityk - Marian Krzaklewski - jest mało znany respondentom - aż 40% nie potrafiło wyrazić opinii o jego działalności.

Najbardziej kontrowersyjną postacią wydaje się szef rządu - J.K. Bielecki. Opinie o premierze są podzielone, przy czym od czerwca jego notowania istotnie się pogorszyły i obecnie aprobatą nieznacznie (o 5 punktów) przeważa nad dezaprobatą. Najmniej znaną respondentom spośród ocenianych osób jest rzecznik prasowy rządu A. Zarębski - ponad połowa (54%) nie potrafiła wyrazić zdania; pozostali częściej dawali oceny negatywne niż pozytywne.

Opinie o działalności prezydenta Lecha Wałęsy w ciągu miesiąca istotnie się pogorszyły i obecnie po raz pierwszy przeważa dezaprobatą (wartość wskaźnika - 20), którą wyrażała ponad połowa badanych. Podobnie oceniano Leszka Balcerowicza oraz Alfreda Miodowicza, z tym że politycy ci już od dłuższego czasu zajmowali ostatnie miejsca w rankingach. Dołączył do nich Jarosław Kaczyński z najwyższym wskaźnikiem dezaprobaty.

Tabela 2 ukazuje zmiany w rozkładach procentowych opinii dotyczących L. Wałęsy, L. Balcerowicza, A. Miodowicza i J.K. Bieleckiego. Wyraźna zmiana na gorsze społecznych ocen działalności prezydenta zaczęła się w maju br. Opinie o premierze krystalizowały się w ciągu półrocza, przy czym najlepsze notowania miał w kwietniu. Od końca ub.r. systematycznie maleje akceptacja działalności Leszka Balcerowicza. Do kwietnia br. notowania Alfreda Miodowicza były na podobnym poziomie - przewaga dezaprobaty: w maju nastąpiło jej zwiększenie.

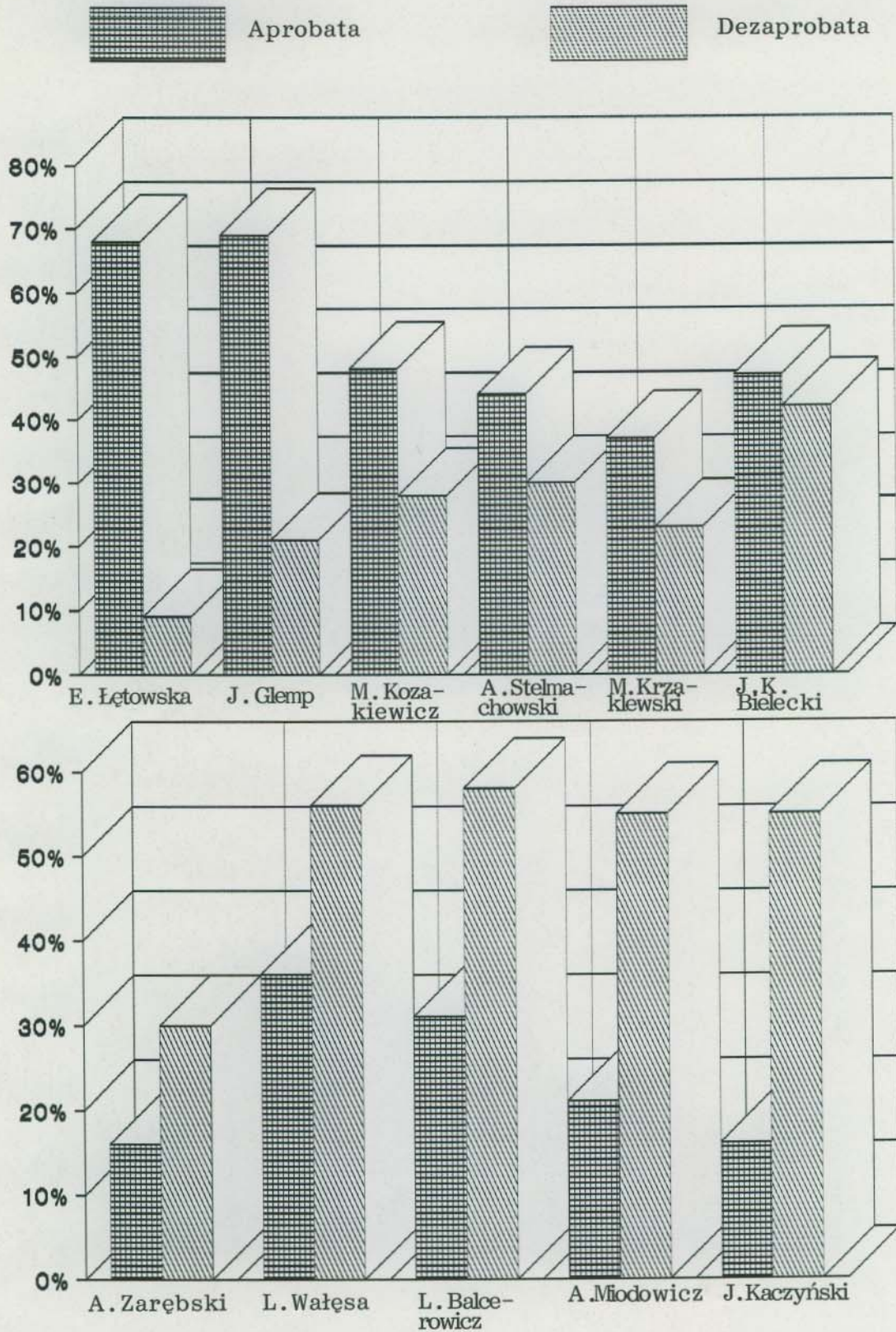
Tabela 2,

w procentach

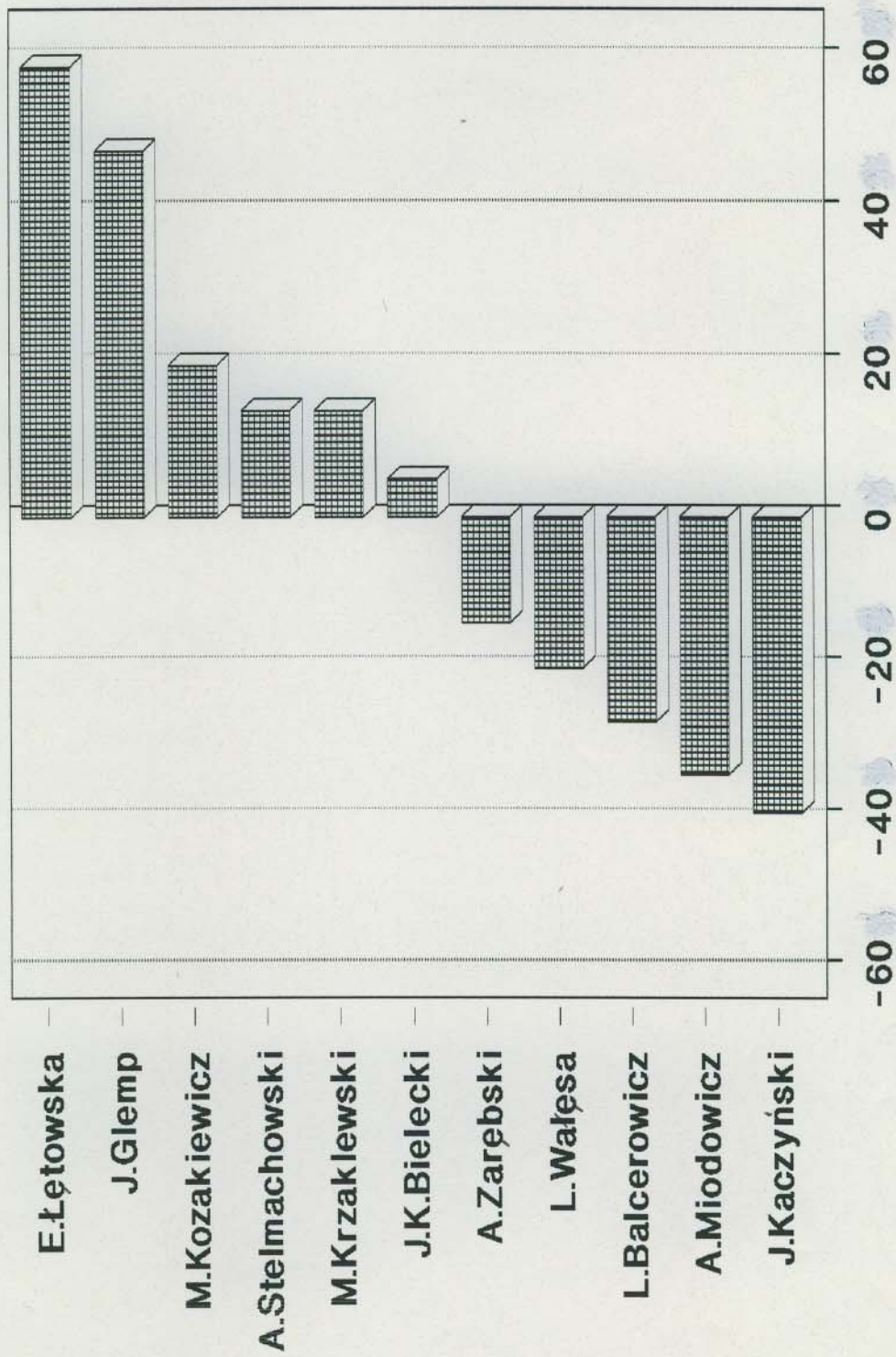
Osobistości życia politycznego	Ocena działalności wg terminów badań:										Różnice:	
	1990 r.					1991 r.					VII '90	VI '91-
	VII	IX	X	XI	I	II	IV	V	VI	VII	VII '91	VII '91
	zgodna z interesami społecznymi											
L. Wałęsa	62	62	60	62	60	53	70	51	46	36	-26	-10
J.K. Bielecki	-	-	-	-	34	43	67	59	50	47	x	- 3
L. Balcerowicz	45	54	53	55	48	39	49	40	35	31	-14	- 4
A. Miodowicz	24	24	21	20	22	15	22	22	21	21	- 3	0
	niezgodna z interesami społecznymi											
L. Wałęsa	23	25	25	24	10	15	19	41	42	56	+33	+14
J.K. Bielecki	-	-	-	-	4	11	15	29	35	42	x	+ 7
L. Balcerowicz	35	28	25	27	28	38	36	50	49	58	+23	+ 9
A. Miodowicz	50	46	45	45	42	48	43	59	50	55	+ 5	+ 5
Uwaga. Procenty nie sumują się do 100, ponieważ nie uwzględniono odpowiedzi "trudno powiedzieć"; w marcu '91 brak pomiaru porównywalnego z poprzednimi badaniami.												

* * *

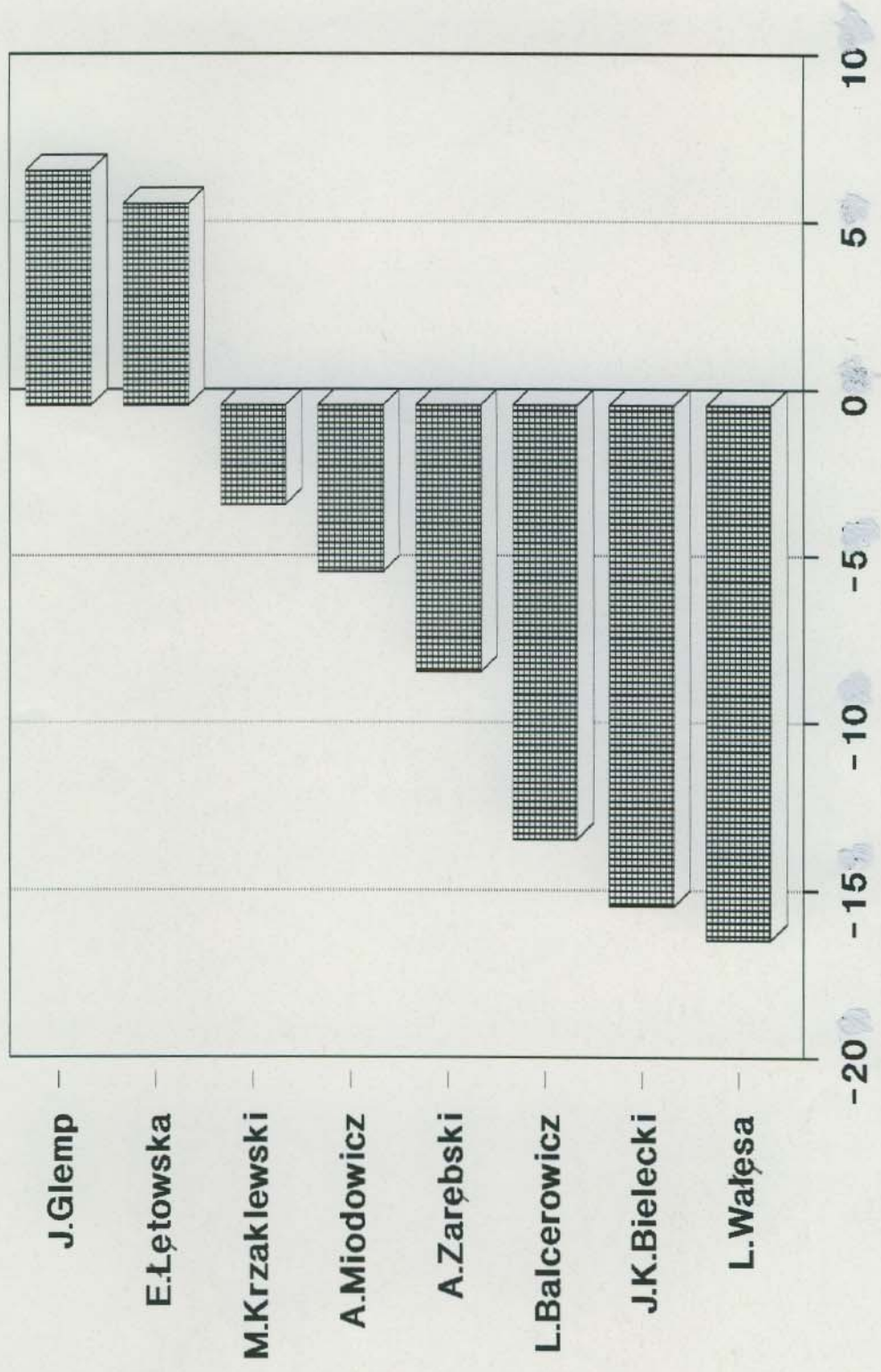
Lipcowe notowania wykazują, że występuje wyraźny kryzys zaufania wobec reprezentantów władz państwa. Notowania prezydenta Wałęsy, premiera Bieleckiego i wicepremiera Balcerowicza istotnie się pogorszyły, a minister Kaczyński zajął ostatnie miejsce w rankingu. Najmniej znana respondentom jest działalność rzecznika prasowego rządu oraz przewodniczącego NSZZ "Solidarność".

Rys. 1. Opinie o działalności osobistości życia politycznego

Rys. 2. Opinie o działalności osobistości życia politycznego - aprobatą "netto"

Rys. 3. Zmiany w opiniach o osobistościach życia politycznego VI 90-VII 91 (aprobata "netto")